

Samovazba

*Výňatek z 21. obecné zprávy CPT
zveřejněné v roce 2011*

Úvod

53. Samovazba existuje v určité formě či podobě v každém vězeňském systému. Výbor CPT vždy věnoval obzvláštní pozornost vězňům umístěným do samovazby, jelikož ta může mít mimořádně zhoubný vliv na jejich mentální, somatické i sociální zdraví.¹

Tento škodlivý dopad může nastat okamžitě a narůstá s délkou a neurčitostí trvání tohoto opatření. Nejvýznamnějším indikátorem poškození, jež může samovazba vyvolat, je značně vyšší podíl sebevražd mezi vězni, kteří v ní pobývají, ve srovnání se zbytkem vězeňské populace. Je tudíž jasné, že samovazba sama o sobě potenciálně vyvolává otázky v souvislosti se zákazem mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Navíc může vytvářet podmínky pro úmyslné špatné zacházení s vězni, mimo zraky ostatních vězňů a personálu. Logicky je tedy v centru pozornosti výboru CPT a jeho delegace při každé návštěvě dbají na to, aby se uskutečnily rozhovory s vězni v samovazbě s cílem prozkoumat podmínky jejich věznění a rozhodovací proces o umístění do samovazby a proces přezkoumávání těchto rozhodnutí. V této části své obecné zprávy výbor CPT uvádí kritéria, jež používá pro hodnocení samovazby. Výbor se domnívá, že pokud budou uplatňována, mělo by být možné zredukovat počet rozhodnutí o samovazbě na absolutní minimum, zajistit, že případné použití potrvá po co nejkratší možnou dobu a že každý z režimů samovazby bude co možná příznivý, a garantovat, že uplatňované postupy umožní vyvozovat odpovědnost za použití tohoto opatření.

54. Výbor CPT chápe pojem „samovazba“ jako označení situace, kdy je vězeň soudním nařízením, kázeňským opatřením uvaleným v rámci vězeňského systému, preventivním administrativním opatřením či pro jeho vlastní ochranu držen odděleně od ostatních vězňů. Vězeň je následkem tohoto opatření držen o samotě; v některých státech však může být ubytován spolu s jedním nebo dvěma dalšími, přičemž tento text dopadá i na takové situace.

Co se týká samovazby konkrétně mladistvých, což je praxe, k níž má výbor CPT obzvláště silné výhrady, je možno také odkázat na poznámky uvedené v jeho 18. obecné zprávě.²

Tento text se nevztahuje na izolaci vězňů ze zdravotních důvodů, jelikož důvody pro takové opatření mají zásadně odlišnou povahu.

¹ Výsledky výzkumu toto dokládající jsou dobře shrnuty v knize Sharon Shalevové *A Sourcebook on Solitary Confinement* (Mannheim Centre for Criminology, London, 2008), dostupné elektronicky na www.solitaryconfinement.org.

² Viz CPT/Inf (2008) 25, odstavec 26.

Jaké zásady se použijí

55. Samovazba dále omezuje již tak velmi omezená práva lidí zbavených svobody. Dodatečné restriktce spojené se samovazbou nejsou uvěznění inherentní a musí být tudíž samostatně odůvodněny. Pro ověření, zda je konkrétní uvalení tohoto opatření oprávněné, je vhodné použít tradiční testy obsažené v ustanoveních Evropské úmluvy o lidských právech a rozvinuté v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva. V anglickém jazyce tyto testy shrnuje jednoduchá mnemotechnická zkratka PLANN.

(a) Přiměřená (angl. *proportionate*): Jakékoli další omezení práv vězně musí být spojeno s existující nebo potenciální újmou, již vězeň způsobil nebo způsobil svým počínáním (anebo potenciální újmou, jíž je ohrožen) ve vězeňském prostředí. Vzhledem k tomu, že samovazba je závažným omezením práv vězně a zahrnuje v sobě rizika pro jeho osobu, musí být stupeň existující či potenciální újmy přinejmenším stejně závažný a je mu možno čelit pouze tímto opatřením. Ve většině zemí se toto zohledňuje například tím, že samovazba se používá jako trest za nejzávažnější kázeňské přestupky, nicméně tato zásada musí být respektována při každém použití tohoto opatření. Čím déle pak opatření trvá, tím silnější pro ně musí být důvod a tím více je zapotřebí udělat pro to, aby dosáhlo svého účelu.

(b) Zákonná (angl. *lawful*): Každý typ samovazby, jenž je možno v určité zemi uplatnit, musí být upraven v domácím právu, přičemž dotčená úprava musí být rozumná. Musí být srozumitelným způsobem komunikována každému, na něhož může dopadnout. Právní úprava musí stanovit přesné okolnosti, za nichž lze ten který typ samovazby uplatnit; osoby, jež o umístění rozhodují, a postup, jenž při tom musí být dodržen; právo vězně vznést v tomto řízení námitky; povinnost sdělit vězni co neúplnější důvody pro toto rozhodnutí (rozumí se, že v určitých případech mohou existovat rozumné důvody pro zamlčení konkrétních detailů kvůli bezpečnosti či pro ochranu zájmů třetí strany); jak často je možno revidovat rozhodnutí o samovazbě a jakým způsobem; postup pro odvolání vůči rozhodnutím. Režim každého typu samovazby by měl být stanoven zákonem a jednotlivé režimy od sebe musí být jasně odlišené.

(c) Odpovědně (angl. *accountable*): Pro všechna rozhodnutí o umístění do samovazby i pro revize těchto rozhodnutí musí být vedeny kompletní záznamy. Ty by měly sloužit jako doklad veškerých faktorů, jež byly zohledněny, a všech informací, na nichž se rozhodnutí zakládala. Měl by existovat záznam o zapojení vězně či o jeho odmítnutí se na rozhodování podílet. Měly by taktéž být vedeny úplné záznamy o veškerých interakcích s personálem v průběhu trvání samovazby, včetně pokusů personálu o navázání rozhovoru s vězněm a jeho reakce.

(d) Nezbytná (angl. *necessary*): Pravidlo, že povolena jsou pouze ta omezení, jež jsou nezbytná pro bezpečný a řádný průběh uvěznění a daná požadavky spravedlnosti, se vztahuje taktéž na samovazbu. V jejím průběhu by tudíž nemělo automaticky docházet k odepření práva na návštěvy, telefonické hovory a korespondenci či přístup ke zdrojům, jež jsou vězňům normálně k dispozici (například četba). Režim by také měl být dostatečně flexibilní a umožňovat zmírnění jakéhokoli omezení, jež v individuálních případech není nutné.

(e) Nediskriminační (angl. *non-discriminatory*): Nejenže pro uvalení samovazby musí být vzaty v úvahu veškeré relevantní záležitosti, ale je také nutné dbát, aby nabyla přisouzena váha záležitostem irelevantním. Úřady by měly sledovat využívání veškerých forem samovazby s cílem zajistit, aby nebyly užívány nepřiměřeně, bez objektivního a rozumného zdůvodnění, vůči určitému vězni či určitým skupinám vězňů.

Typy samovazby a jejich legitimita

56. Existují čtyři hlavní situace, kdy je užíváno umístění do samovazby, a na každou je nutno nahlížet odlišně:

(a) Samovazba jako výsledek soudního rozhodnutí

Ve většině zemí mají soudy pravomoc nařídít, aby osoba vazebně stíhaná (např. ve vyšetřovací vazbě) byla na určitou dobu umístěna do samovazby v zájmu trestního vyšetřování. V několika málo zemích je navíc určité období samovazby automatickou součástí některých trestů, a to ze zákona nebo na základě nařízení soudu.

Co se týče samovazby nařízené soudem jakožto součást podmínek vazby, je logické, že v jednotlivém případě a na základě dostatečných důkazů může existovat ospravedlnění pro držení konkrétního vazebního vězně odděleně od jiných konkrétních vězňů anebo, v ještě výjimečnějších případech, od vězňů obecně, a pro omezení jeho kontaktů s vnějším světem. Tak je možno postupovat pouze s cílem ochrany vůči reálnému riziku pro výkon spravedlnosti a s uplatněním pojistek uvedených níže v odstavci 57.

Výbor CPT se domnívá, že samovazba – či možnost jejího uvalení dle rozhodnutí soudu – by nikdy neměla být součástí trestu. V této souvislosti je třeba si připomenout obecně uznanou zásadu, že pachatelé jsou posíláni do vězení za trest a nikoli proto, aby tam byli trestáni. Uvěznění je trestem samo o sobě a potenciálně nebezpečné ztížení trestu odnětí svobody jakožto součást trestu není přípustné. Může se objevit nutnost umístit odsouzeného vězně na určitou dobu do režimu samovazby, ale uvalení tohoto režimu by mělo být na rozhodnutí vězeňských orgánů a nikoli součástí katalogu trestních sankcí.

(b) Samovazba jakožto kázeňský trest

O zbavení kontaktu s ostatními vězni může být rozhodnuto v rámci normálních disciplinárních řízení specifikovaných zákonem, jakožto o nejpřísnějším kázeňském trestu. Státy si uvědomují inherentní rizika tohoto opatření, a proto stanovují maximální dobu, po níž je možno držet vězně v samovazbě. Ta se může různit od pouhých několika dní až po jeden měsíc či více. Některé země umožňují ředitelům věznic ukládat určité maximální trvání, přičemž o delší době mají možnost rozhodovat soudy. Většina zemí – nikoli však všechny – zakazují vícečetné následné umístění do samovazby.

Vzhledem k potenciálně velmi nebezpečným účinkům samovazby se výbor CPT domnívá, že v souladu se zásadou přiměřenosti by jakožto kázeňský trest měla být využívána pouze výjimečně a jako nejzazší opatření, a to v co nejkratším trvání. V mnoha členských státech Rady Evropy existuje trend snižovat hranici maximálního trvání samovazby jakožto trestu. Výbor CPT je názoru, že maximální doba samovazby by neměla přesahovat 14 dní za jeden přestupek, raději by však měla být nižší.³ Měl by navíc platit zákaz vícečetných navazujících kázeňských trestů, vedoucích k nepřerušovanému pobytu v samovazbě překračujícím stanovené maximum. Jakýkoli kázeňský přestupek, jenž by mohl vyžadovat přísnější sankci, je nutné řešit trestněprávně.

(c) Administrativní uvalení samovazby pro účely prevence

Ve většině evropských zemí zákon umožňuje umístění do samovazby na základě správního rozhodnutí, a to u vězňů, kteří způsobili, anebo je u nich pravděpodobnost, že způsobil, závažnou

³ Maximální trvání by zajisté mělo být kratší u mladistvých.

újmou ostatním, anebo kteří představují velmi závažné riziko pro bezpečnost věznice. V případě ojedinělého incidentu to může trvat jen několik hodin, anebo třeba po celá léta, pokud se jedná o vězně, kteří jsou považováni za obzvláště nebezpečné a nadále představují bezprostřední ohrožení.

Toto je potenciálně nejdéle trvající typ samovazby a často i typ, kde je nejméně procesních pojistek. Je proto klíčově důležité, aby existovala pravidla znemožňující, aby ho bylo využíváno příliš pohotově (například jako okamžitá reakce na jakýkoli kázeňský přestupek, kdy se čeká na rozhodnutí), ani příliš rozsáhle s příliš dlouhým trváním. Pojistky, uvedené níže v odstavci 57, proto musí být přísně respektovány.

(d) Samovazba pro ochranné účely

V každém vězeňském systému se vyskytují vězni, kteří mohou vyžadovat ochranu před ostatními vězni. Může to být důsledek povahy jejich přečinu, spolupráce s orgány činnými v trestním řízení, rivality mezi gangy, dluhů uvnitř i mimo vězení nebo kvůli obecné zranitelnosti dotyčné osoby. I když lze situaci mnoha vězňů za takovýchto okolností zvládat v rámci obecné vězeňské populace, pro některé je riziko tak veliké, že věznice může splnit svou povinnost péče jen tak, že je bude držet odděleně od ostatních vězňů. K tomu lze přistoupit na vlastní žádost vězně anebo na popud vedení, jestliže to považuje za nutné. Ať je postup jakýkoli, skutečností je, že pro vězně musí být velmi těžké ocitnout se bez ochrany po celý zbytek trestu – a možná i během následných trestů.

Státy mají povinnost zajistit uvězněným osobám bezpečné prostředí a měly by se snažit plnit tento závazek tím, že umožní co nejvíce sociální interakce mezi vězni, při zajištění pořádku ve věznici. K ochranné samovazbě by se mělo přikročit teprve tehdy, pokud neexistuje žádný jiný způsob zajištění bezpečnosti pro dotyčného vězně.

Rozhodnutí o umístění do samovazby: postup a pojistky

57. Má-li být samovazba ukládána pouze za výjimečných okolností a na co nejkratší dobu, pro každý její typ musí existovat vlastní jasně stanovený postup pro uložení a přehodnocování. Výbor CPT zde naznačuje, co považuje za náležitý postup:

(a) Samovazba jako součást vazebních podmínek

Jak již bylo naznačeno, umístění do samovazby by v případě vazebně stíhaných mělo být používáno jen střídmě a jen tehdy, existují-li přímé důkazy, že v určitém případě pro výkon spravedlnosti vznikne závažné riziko, pokud se určitý vězeň bude stýkat s určitými jinými vězni anebo obecně s ostatními. Taková rozhodnutí musí být činěna soudem veřejně a co nejdůkladněji zdůvodněným rozhodnutím a musí podléhat možnosti samostatného odvolání. Příslušný soud by je také měl často revidovat s tím, zda potřeba samovazby nepominula.

(b) Samovazba jako kázeňský trest

Důvod pro uložení samovazby jakožto trestu stejně jako délka jejího trvání by měly být řádně zdokumentovány v záznamu z kázeňského řízení. Takové záznamy by měly být dostupné vedoucím pracovníkům a dozorovým orgánům. Musí také existovat účinný proces odvolání, jímž lze přezkoumat nález o vině nebo trestu tak rychle, aby bylo možné je případně ještě zvrátit. Nezbytnou součástí toho je dostupnost právního poradenství pro dotčené vězně.

Vězně podstupující tento trest by měl každodenně navštívit ředitel věznice nebo jiný člen vedení. Musí být vydán příkaz k ukončení samovazby, jestliže je tento krok odůvodněn vězňovým stavem nebo chováním. O těchto návštěvách a souvisejících rozhodnutích musí být vedeny záznamy.

(c) Administrativní samovazba pro účely prevence

Toto může vést k velmi dlouhým pobytům v samovazbě a daná správní rozhodnutí jsou často bez časového omezení, což obojí zhoršuje negativní vliv tohoto opatření. Je tudíž zapotřebí přísné kontroly. Výbor CPT je názoru, že k umístění do administrativní samovazby by mělo docházet jen s povolením nejvýše postaveného člena personálu věznice; jakékoli umístění jakožto nouzové opatření musí být okamžitě nahlášeno nejvýše postavenému pracovníkovi ve službě a v co nejkratší lhůtě oznámeno řediteli věznice. Musí být sepsáno řádné hlášení, ještě než skončí služba toho člena personálu, jenž rozhodnutí učinil. Mělo by obsahovat důvody pro dané rozhodnutí a přesný čas, kdy toto rozhodnutí padlo, a také, podle možnosti, názor vězně. Ve všech případech musí být po dobu několika prvních hodin zajištěno nepřetržité zaprotokolované monitorování, a jakmile je důvod umístění vězně do samovazby vyřešen, vězeň z ní musí být propuštěn. Vždy, když toto opatření trvá déle než 24 hodin, je zapotřebí podrobně projít všechny aspekty případu a hledět zrušit samovazbu, jakmile je to možné.

Pokud se ukáže, že samovazba bude patrně nutná po delší dobu, měl by být do rozhodování zahrnut někdo, kdo stojí mimo věznici, v níž je vězeň umístěn, například z generálního ředitelství vězeňské služby. Mělo by taktéž existovat právo odvolat se k nezávislému orgánu. Jakmile je příkaz potvrzen, měla by být svolána mezioborová konference k případu a vězeň by měl být vyzván k přednesení námitek. Pro přezkumný tým je pak důležitým úkolem vytvořit pro vězně plán, jehož cílem bude řešit problémy, jež vedou k nutnosti jeho držení v samovazbě. Mezi jinými by se zkoumání mělo zaměřit na to, zda všechna omezení uložená vězňi jsou skutečně nezbytná – může být například možné umožnit jeho styk s některými vybranými vězňi. Vězeň by měl obdržet odůvodněné rozhodnutí v písemné formě od tohoto revizního orgánu a poučení, jak se může proti němu odvolat. Po prvním rozhodnutí by měl proběhnout další přezkum nejpozději po uplynutí měsíce a následně každé tři měsíce, přičemž se může srovnat pokrok oproti původně dohodnutému plánu, a pokud je to zapotřebí, vypracovat plán nový. Čím déle situace trvá, tím důkladnější musí být přezkum a tím více zdrojů je nutno mobilizovat, včetně zdrojů mimo věznici, k dosažení (opětovného) začlenění vězně do společenství ostatních. Vězeň by měl mít právo kdykoli o přezkum požádat a získat k tomu účelu nezávislé zprávy. Ředitel věznice nebo členové vedení by rozhodně měli podobné vězně každodenně navštěvovat a s jejich individuálními plány se důkladně obeznámit. Rovněž zdravotnický personál by měl vězňům držným v těchto podmínkách věnovat zvláštní pozornost.

(d) Samovazba pro účely ochrany

Ochrana „na vlastní žádost“ vyvolává méně otázek než případy, kdy ji nařídí personál, ale i tam je nutno leccos posoudit. Výbor CPT je názoru, že především je nutno vyzkoušet veškeré alternativy, včetně převezení do jiné věznice buď vězně, jenž potřebuje ochranu, nebo těch, kteří působí problémy, mediace či nácviku asertivity. Vězňi by také měly být podrobně vysvětleny důsledky jeho rozhodnutí pro ochrannou samovazbu. Žádosti od jakéhokoli vězně v ochranné samovazbě o návrat do normálních podmínek by mělo vždy být po posouzení vyhověno, pokud je to z hlediska bezpečnosti možné.

Ti, kdo jsou v režimu ochrany proti své vůli, by měli mít právo se plně účastnit diskuse o daném rozhodnutí, eventuálně nabídnout alternativní řešení. Rozhodnutí by jim mělo být řádně zdůvodněno a měli by také mít možnost je napadnout u vyšší instance. Rozhodnutí musí být pravidelně přezkoumáváno, aby bylo možno samovazbu ukončit, jakmile již nebude nezbytná.

Materiální podmínky samovazby

58. Cely užívané pro samovazbu musí splňovat stejné minimální standardy jako cely pro ostatní vězně. Měly by tudíž mít adekvátní rozměry, přístup k dennímu světlu a být vybaveny umělým osvětlením (v obou případech dostatečným pro čtení), a taktéž přiměřené vytápění a větrání. Nutnou výbavou jsou i prostředky pro komunikaci s vězeňským personálem. Musí být zajištěno vykonávání potřeby důstojným způsobem a kdykoli a sprchování alespoň tak často jako u vězňů v normálním režimu. Vězni držení v samovazbě by rovněž měli mít možnost nosit normální vězeňské oblečení a dostávat normální vězeňskou stravu, včetně speciální diety v případě potřeby. Prostory, jež tito vězni využívají pro fyzickou aktivitu, by měly být dost velké, aby umožnily dostatečný pohyb, a měly by mít nějakou možnost ochrany před nepříznivým počasím.

59. Delegace výboru CPT musely až příliš často konstatovat, že jeden nebo více těchto základních požadavků není splněn, obzvláště v případech vězňů umístěných do samovazby z kázeňských důvodů. Cely zřízené pro tyto účely bývají například umístěné v suterénu, kde je přístup k dennímu světlu i větrání nedostatečný, a bývají vlhké. Není také neobvyklé, že jsou cely příliš malé, někdy mírají jen 3–4 m²; v této souvislosti chce výbor CPT zdůraznit, že jakákoli cela o méně než 6 m² by měla být vyřazena z používání pro účely ubytování. Také prostory pro fyzickou aktivitu pro tyto vězně jsou často nedostatečné.

60. U cel sloužících k samovazbě jako kázeňskému trestu je běžné, že je v nich jen málo nábytku, a ten je často připevněn k podlaze. Tyto cely by však měly být minimálně vybaveny stolem a měla by být možnost v průběhu dne sedět (např. na židli nebo lavici), a mělo by tam být řádné lůžko a lůžkoviny na noc.

Co se týká cel používaných pro vězně umístěné do jiných typů samovazby, výbor CPT je názoru, že by měly být zařízeny stejně jako cely vězňů v normálním režimu.

Režimy v samovazbě

61. Stejně jako u ostatních režimů uplatňovaných vůči vězňům, i u samovazby musí platit zásada, že vězni by neměli být vystaveni žádným dalším omezením než těm, jež jsou nutná pro bezpečný a řádný průběh uvěznění. Navíc je třeba usilovat o zlepšení zacházení u těch, kdo jsou umístěni v samovazbě dlouhodobě, jelikož potřebují obzvláštní pozornost, aby se minimalizovala újma hrozící z tohoto opatření. V tomto ohledu není nutné zastávat přístup „všechno nebo nic“. Každé konkrétní omezení by mělo být uplatněno jen tehdy, je-li vyhodnoceno jako přiměřené riziku u daného vězně. Jak již bylo uvedeno, mělo by se také jasně rozlišovat mezi režimy samovazby podle jejího typu.

(a) *S vězni umístěnými do samovazby jakožto součástí vazebních podmínek nařízených soudem by mělo být zacházeno pokud možno stejně jako s ostatními vazebně stíhanými, přičemž další omezení by měla být uplatňována pouze striktně podle potřeb výkonu spravedlnosti.*

(b) *Vězni umístění do samovazby jakožto druhu kázeňského trestu by nikdy neměli být úplně zbaveni kontaktu s rodinou a jakékoli omezení tohoto kontaktu by mělo být ukládáno pouze tehdy, pokud s ním souvisel daný delikt. A nemělo by existovat omezení práva na přístup k právníkovi. Vězni by měli mít nárok na alespoň jednu hodinu pohybu na čerstvém vzduchu denně, a to od prvního dne umístění v samovazbě, a k pobytu venku by měli být vybízeni. Měli by mít rovněž možnost přístupu k rozumnému výběru četby (která by se neměla omezovat kupříkladu pouze na náboženské texty). Je klíčově důležité, aby měli nějaké podněty pro udržení svého duševního zdraví.*

(c) *Vězni umístění do administrativní samovazby z preventivních důvodů* by měli mít individuální plán režimu, zaměřený na řešení důvodů tohoto opatření. Snahou přitom má být dosáhnout maxima možných kontaktů s ostatními – nejprve s personálem, ale jakmile je to prakticky možné, i s dalšími vhodnými vězni – a poskytovat co nejširší škálu činností k vyplnění dní samovazby. Vězni by měli být notně povzbuzováni k účasti na aktivitách a měl by jim být usnadněn kontakt s vnějším světem. Hlavním cílem by v průběhu celého trvání administrativní samovazby mělo být přimět vězně, aby se znovu začlenil do normálního režimu.

(d) *Co se týká vězňů umístěných do samovazby z ochranných důvodů*, je třeba zachovat rovnováhu mezi na jedné straně potřebou neučinit tento typ samovazby jako pro vězně až příliš atraktivní, a na straně druhé snahou omezit restriktce dopadající na dotčené vězně na minimum. Na počátku pobytu je samozřejmě nutné dělat kroky k co nejrychlejšímu opětovnému začlenění dotčeného; pokud se ale ukáže, že bude zapotřebí dlouhodobé ochrany a žádná jiná reakce není možná, pak by se mělo usilovat o obohacení režimu samovazby. Zvláštní úsilí je třeba věnovat identifikaci jiných vězňů, s nimiž by se dotčený vězeň mohl bezpečně stýkat, a situací, kdy by mohl opouštět celu.

Role zdravotnického personálu při umístění do samovazby

62. Lékaři působící ve vězení vystupují v roli osobního lékaře vězňů, přičemž vytvoření dobrého vztahu lékař-pacient je významným faktorem pro udržení zdraví a pohody vězňů. K takovému vztahu může jen sotva přispět, pokud vězeňští lékaři vydávají osvědčení, zda je vězeň schopen podstoupit samovazbu jakožto trest (nebo jiný typ samovazby uvalený proti vůli vězně). To reflektuje doporučení Výboru ministrů Rec (2006) 2 týkající se Revidovaných vězeňských pravidel; vskutku, pravidlo o povinnosti vězeňských lékařů vydávat osvědčení o způsobilosti podstoupit trest bylo odstraněno. Výbor CPT je názoru, že lékařský personál by se nikdy neměl podílet na rozhodování vedoucím k uvalení jakéhokoli typu samovazby, ledaže by toto opatření bylo motivováno lékařskými důvody.

63. Na druhou stranu, zdravotnický personál by měl věnovat velkou pozornost všem vězňům v samovazbě. Měl by být informován o každém takovém umístění a měl by vězně navštívit bezprostředně po nástupu a poté pravidelně alespoň jednou denně, a podle potřeby jim poskytovat okamžitou zdravotní pomoc a léčbu. Zdravotníci by měli informovat ředitele věznice, pokud je zdraví vězně závažně ohroženo v důsledku umístění do samovazby.

Závěr

64. Cílem výboru CPT při stanovení těchto standardů je snížit využívání samovazby ve věznicích, a to nikoli pouze kvůli psychické, fyzické a sociální újmě, již může vězňům přivodit, ale také proto, že může představovat příležitost pro úmyslné špatné zacházení. Výbor CPT je názoru, že samovazba by měla být ukládána jen za výjimečných okolností, jakožto nejzazší opatření a po co nejkratší dobu.

Vězni ve výkonu samovazby by měli být ubytováni v důstojných podmínkách. Toto opatření by také mělo pro vězně obnášet co nejméně omezení, odpovídajících cíli uplatnění samovazby a chování vězně, a vždy by mělo být na straně personálu doprovázeno usilovnou snahou o vyřešení problémů, jež k němu vedly. Konkrétně režimy samovazby by měly být co možná nejpříznivější a zacílené na ovlivnění těch faktorů, jež nezbytnost samovazby vyvolaly. Do rozhodovacích procesů o uložení a trvání samovazby je navíc třeba zabudovat právní a praktické pojistky.

Bude-li zajištěno, že samovazba bude vždy přiměřenou reakcí na obtížné situace ve vězení, posílí se pozitivní interakce mezi vězni a personálem a omezí újma působená právě těm osobám, které začasť patří mezi ty nejvíce narušené členy vězeňské populace.